

Mottaker
Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 OSLO
Norge

Deres ref.:

Vår ref.: 2019/0260-3

Saksbehandler: Petter Krogh Nilsen
Saksansvarlig: Gjermund Nese

Dato: 30.09.2019

Høringsuttalelse - Tilpasninger i kapitalkravene for banker

Konkurransetilsynet viser til brev fra Finansdepartementet 25. juni 2019 vedrørende høring om tilpasninger i kapitalkravene for banker.

EUs kapitalkravsregelverk for banker (CRR/CRD IV-regelverket) ble innlemmet i EØS-avtalen 29. mars 2019. Etter at regelverket er blitt satt i kraft, vil de norske kapitalkravene bli endret på enkelte punkter. Det såkalte Basel I-gulvet vil bli opphevet, og bankenes kapitalkrav for utlån til små og mellomstore bedrifter vil bli redusert ("SMB-rabatten").

Finansdepartementet har utarbeidet et forslag til særnorske regelverkstilpasninger som skal bidra til å forhindre svekkelser i kapitalnivået i norske banker, og å opprettholde de reelle kapitalkravene på et nivå som samsvarer med risikoen i norsk økonomi. Forslagene til endringer består i å øke systemrisikobufferkravet fra 3 til 4,5 prosent for alle banker, med ulik innfasing for IRB- og standardmetodebanker. I tillegg omfatter utkastet midlertidige minstekrav for gjennomsnittlig risikovektning av boliglån og lån til næringseiendom.

Finansdepartementet presiserer i høringsnotatet at det er en mulighet for å bilateralt be andre lands myndigheter anerkjenne norske systemrisikobufferkrav. Ved en slik anerkjennelse vil norske systemrisikobufferkrav bli gjeldende for utenlandske bankers engasjementer i Norge. Norske myndigheter kan også be European Systemic Risk Board (ESRB) utstede en anbefaling om at andre land anerkjenner bufferkravet.

Konkurransetilsynets merknader

Det forelagte høringsutkastet er en av flere høringer knyttet til endringer i reguleringen av finansmarkedssektoren de siste årene. Konkurransetilsynet har i tidligere hørings svar etterlyst vurderinger av de konkurransemessige effektene av nytt regelverk for finansmarkedet.¹

Konkurransetilsynet er positiv til at de konkurransemessige effektene av det foreliggende forslaget er vurdert i større grad enn i tidligere høringer.

Problemstillingen knyttet til de ulike kravene som settes til norske og utenlandske banker blir tatt opp i høringsnotatet. Konkurransetilsynet har i tidligere høringsuttalelser etterlyst en vurdering av de konkurransemessige effektene av særnorske krav. I høringsnotatet presenteres ulike fremgangsmåter som kan sikre at regelverksendringene også vil gjelde utenlandske banker (filialbanker) som har virksomhet i Norge. Konkurransetilsynet vil oppfordre til at andre lands myndigheter blir bedt om å anerkjenne de norske regelverksendringene slik det åpnes for i høringsnotatet. Dette for å sikre likest mulig konkurransevilkår mellom norske og utenlandske banker som opererer i Norge.

¹ Konkurransetilsynets sak 2013/0243-3, 2013/0811-3 og 2014/0043-2 og 2015/0232-2.

Frafallet av Basel I-gulvet og innføringen av SMB-rabatten fører til at bankene kan oppfylle kapitalkravene med mindre kapital enn i dag. Bankenes rapporterte kapitaldekning kan dermed øke, selv om den reelle soliditeten ikke er styrket. Innføringen av SMB-rabatten berører alle banker som har utlån til små og mellomstore bedrifter, mens bortfallet av Basel I-gulvet kun berører IRB-bankene. Det fremgår av høringsnotatet at det er bortfallet av Basel I-gulvet som gir den største effekten.

Finansdepartementet skriver i høringsnotatet at regelverksendringene som nå foreslås tar sikte på at det generelle kapitalnivået i bankene skal opprettholdes. For å oppnå dette legger departementet blant annet opp til å øke systemrisikobufferen for alle banker. For noen banker vil dette innebære en reell økning i kapitalkravet de står overfor. Konkurransetilsynet etterlyser en vurdering av de konkurransemessige effektene av å øke systemrisikobufferen likt for alle banker, når det kun er IRB-bankene som påvirkes av frafallet av Basel I-gulvet. Konkurransetilsynet etterlyser også en vurdering av de økte kapitalkravenes påvirkning på mulighetene for nyetablering, samt ekspansjon i bankmarkedet.

Med hilsen

Gjermund Nese (e.f.)
avdelingsdirektør

Mottaker
Finansdepartementet

Postadresse
Postboks 8008 Dep

Poststed
0030 OSLO
Norge

Kontakt/e-post
postmottak@fin.dep.no